

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

J. K. Hansen (S):

I Socialdemokratiet er vi tilfredse med, at undervisningsministeren på vor foranledning har erklæret, at særreglen om pensionisthøjskolerne i forslaget § 3 udgår. Vi er også tilfredse med, at undervisningsministeren har erklæret, at han er indstillet på at ændre befordringsordningen således, at den overgår fra kommunerne til staten. Vi kan således stemme for de af undervisningsministeren stillede ændringsforslag, men jeg skal gøre opmærksom på, at vi ikke er enige i ministerens bemærkninger til lovforslaget – specielt bemærkningerne om, at ministeren har til hensigt at søge tilvejebragt hjemmel til at godkende oprettelse af det, der hedder private specialskoler – og derfor kan vi ikke støtte disse bemærkninger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 og 2, § 1, således ændret, og § 2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg forslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Forslag til lov om ændring af forskellige miljø- og planlægningslove. (Region- og sektorplanlægning).

Af miljøministeren (Chr. Christensen).

(Fremsat 8/10 86. Første behandling 30/10 86. Betænkning 1/4 87).

Der var stillet 33 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Leif Hermann (SF):

Jeg skal redegøre for de ændringsforslag, vi har stillet til lovforslaget, men vil først generelt sige, at disse ændringsforslag er udtryk for et kompromis i forhold til den gældende tilstand, hvor sektorplanerne skal godkendes, hvor de har bindende virkning, osv. Det er altså et forsøg på, sådan som ændringsforslagene er opstillet, at imødekomme noget af den kritik, der har været fra kommuners og amtskommuners side over for den procedure, som sektorplanlægningen har skullet igennem.

Vi kan tiltræde det synspunkt, at sektorplanerne ikke skal godkendes af statslige myndigheder, således at de statslige myndigheder må kommunikere med kommuner og amtskommuner på anden vis.

Men det er for så vidt også det eneste element i miljøministerens lovforslag, som vi har kunnet tiltræde. De ændringsforslag, vi har opstillet, inddeler sig således, at vi ønsker, at sektorplanlægningen skal have bindende virkning. Skønt vi har haft mere end et år til udvalgsarbejdet med dette lovforslag, er det ikke lykkedes under udvalgsarbejdet at overbevise i hvert fald mig om, hvorfor man netop ikke skal have den bindende virkning på sektorplanområdet.

Ganske vist har miljøministeren for så vidt angår recipientkvalitetsplanlægningen trukket lidt i land, men han har under ingen omstændigheder brudt med det grundlæggende princip, at denne planlægning ikke skal være bindende.

14) *Anden behandling af lovforslag nr. L 24:*

[Leif Hermann]

Det er for at sige det meget pænt overordentlig uheldigt, når det drejer sig om recipientkvalitetsplanlægningen. Som ministeren ved, behandler vi i øjeblikket i miljøudvalget den såkaldte havhandlingsplan. Et sikkerhedsnet under de vandløb, hvor der er spildevandsudledning fra rensningsanlæg med under 5.000 personækvivalenter, skal netop være recipientkvalitetsplanlægning. I det øjeblik denne ikke er bindende, har vi ikke styr på noget som helst med de spildevandsanlæg, der undtages fra de faste udledningsgrænseværdier.

Jo, vil svaret så være, det har man alligevel, for det skal indarbejdes i regionplanlægningen. Det er ganske rigtigt, men der er utallige små vandløb, som det ikke er muligt så detaljeret at indarbejde recipientkvalitetsmålsætninger for i regionplanlægningen, at retningslinjerne kan danne et fornuftigt administrationsgrundlag.

Vi har derfor ønsket at opretholde recipientkvalitetsplanlægningens bindende virkning ved en særlig bestemmelse i loven.

For så vidt angår fredningsplanlægningen og råstofplanlægningen har vi foreslået, at denne planlægning skal være bindende, men at ministeren fastsætter reglerne herfor. Navnlig for naturfredningsområdet forekommer dette jo oplagt vigtigt netop nu, hvor vi her om kort tid skal til at diskutere ministerens eget oplæg til en strategi for de marginale jorder. Hvorfor man så, lige umiddelbart før denne strategi skal sættes i værk – en langsigtet proces, der kræver væsentlige beskyttelsesforanstaltninger, hvis den skal have nogen mening – vil ophæve den bindende virkning af fredningsplanlægningen, forekommer ganske ubegribeligt.

Det andet element i ændringsforslagene er taget fra det nøgleord, der hedder politisering. Man har med sektorplanlægningen ønsket, at der i højere grad skulle være tale om en debatskabende planlægning, en politisering. Det har vi taget alvorligt. Vi har sagt, at vi så gerne vil have, at man i forbindelse med udarbejdelsen af denne planlægning præciserer forudsætningerne for planlægningen, når disse forudsætninger bl.a. har miljømæssig relevans. Det er der heller ikke nogen der har kunnet tiltræde, hvilket unægtelig tyder på, at der er nogle, der ikke rigtig interesserer sig for, at miljøpolitik også kan gennemføres via planlægning.

Samtidig har vi ønsket at præcisere kravene til den offentlighedsfase, som der også er lagt vægt på i ministerens forslag, sådan at den diskussion, som borgerne skal indgå i med de planlæggende myndigheder, bliver så demokratisk og fornuftig som overhovedet muligt. Heller ikke dette spørgsmål har noget flertal ønsket at tilslutte sig.

For så vidt angår regionplanlægningen har vi ønsket at opretholde den gældende adgang til at udarbejde alternative planer. Der er heller ikke under udvalgsarbejdet fremkommet noget, der bare minder om en fornuftig begrundelse for at ophæve pligten til alternativ planlægning. Den begrundelse, der stod i lovforslagets bemærkninger, at man faktisk ikke lavede alternative planer, har vi allerede tidligere karakteriseret som ubrugelig.

Hvad angår lavprisvarehuse, supermarkeder og lignende, er der i løbet af udvalgsarbejdet foretaget nogle stramminger. Miljøministeren har fremsat et forslag om, at sådanne anlæg nu mere præcist, kan man vist godt sige, skal fremgå af regionplanlægningen.

Men hvad skal der så ske indtil det tidspunkt, hvor disse regler om butiksoplande er indarbejdet i regionplanlægningen, en periode på op til flere år? Ja, ministeren har udsendt en pressemeddelelse og en skrivelse til amter og kommuner om, at man gerne vil have at vide, hvad der, om jeg så må sige, er på bedding med hensyn til lavprisvarehuse og supermarkeder og lignende, for at overveje brugen af ministerens call in-beføjelse. Det finder vi bestemt ikke er nogen tilstrækkelig beskyttelse, og derfor har vi foreslået indsat en midlertidig regel, som i øvrigt svarer til det, Butikhandelens Fællesråd har bedt os om.

Landsbyorganisationerne, som ministeren jo er meget optaget af at være bybud for i andre sammenhænge, har klart påpeget, at ikke engang en 3.000 m²-regel ville være tilstrækkelig som værn for de mindre butikker i landsbysamfundet. Her har vi altså foreslået noget, der er administrerbart. Vi får skabt en sikkerhed, et værn, indtil planlægningsgrundlaget for at styre udviklingen i de store detailhandelsenheder er i orden; ikke engang det værn ønskede man.

Men for så vidt vores eget ændringsforslag stemmes ned – og det sker jo nok med den tilslutning, der har været til det i udvalget – vil vi stemme for miljøministerens forslag,

[Leif Hermann]

fordi det dog er bedre end den herskende retstilstand på området.

For så vidt angår miljøministerens forslag vedrørende recipientkvalitetsplanlægningen og de konsekvensændringer, der er forbundet med det forslag, vil vi undlade at stemme.

Endelig skal jeg sige følgende: da der her er tale om et lovforslag, som efter vores opfattelse sammenfattende ødelægger meget mere, end det gavner, og da det er uden egentlig grundlæggende analyse, fordi førstegangsplanlægningen langtfra er færdig og ikke er godkendt endnu, vil vi ved forslagsets tredje behandling stemme imod.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg vil gerne takke for den grundige og overvejende positive behandling, dette lovforslag har fået i miljø- og planlægningsudvalget. Som jeg nævnte under førstebehandlingen af lovforslaget, er det min overbevisning, at det indebærer en forenkling af det nuværende plansystem, men samtidig også en styrkelse af miljø- og fredningshensynene, fordi det giver mulighed for, at kræfterne kan sættes ind på en tværgående planlægning og på at vurdere, hvad der kan gøres for at fremme disse hensyn.

Politikere og befolkning vil også i højere grad blive inddraget i en dialog om målene for planlægningen.

Under indtryk af den forståelige bekymring for forureningen af vore vande i forbindelse med en ophævelse af den bindende virkning af recipientkvalitetsplanlægningen har jeg som en sikkerhedsventil stillet et ændringsforslag, som giver mulighed for om nødvendigt at gøre den amtskommunale recipientkvalitetsplanlægning bindende for administrationen af loven. Jeg har også stillet et forslag til ændring af regionplanlovene, som vil give regionplanmyndigheden en udvidet adgang til eller mulighed for at fastsætte retningslinjer for den del af den regionale centerstruktur, der angår detailhandelen.

Amtsrådene får ud fra planlægningsmæssige hensyn mulighed for at modvirke en centralisering af detailhandelen i store butiksheder, når dette strider mod strukturen i regionen, og hvis det kan begrundes i den tilstræbte detailhandelsstruktur, kan der fastsættes retningslinjer for den maksimale størrelse af de enkelte butikker. Dette ændrings-

forslag er stillet efter henvendelse fra Amtsrådsforeningen og Butikhandelens Fællesråd og efter drøftelse med industriministeren.

Jeg har med glæde konstateret, at det ser ud til, at lovforslaget med de af mig foreslåede ændringer vil kunne opnå tilslutning fra næsten alle partier.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 5

forkastedes, idet 17 stemte for, 101 imod.

Ændringsforslag nr. 1-3 betragtedes som

bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 1.

Ændringsforslag nr. 4

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6

forkastedes, idet 17 stemte for, 103 imod.

Ændringsforslag nr. 7

forkastedes, idet 17 stemte for, 103 imod.

Ændringsforslag nr. 8 betragtedes som

bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 6.

Ændringsforslag nr. 9, § 1 med de foretagne ændringer og § 2

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10

forkastedes, idet 17 stemte for, 103 imod.

Ændringsforslag nr. 11 og 12

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 13 betragtedes som

bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 10.

§ 3

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 14-16

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 17 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 14.

§ 4 og ændringsforslag nr. 18 og 19 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 20 forkastedes, idet 17 stemte for, 100 imod.

Ændringsforslag nr. 21 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 22 forkastedes, idet 17 stemte for, 102 imod.

Ændringsforslag nr. 23 og 24 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 22.

Ændringsforslag nr. 25 forkastedes, idet 17 stemte for, 104 imod.

§ 5 med de foretagne ændringer og ændringsforslag nr. 26-28 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 29 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 30 og 31 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 22.

Ændringsforslag nr. 32 forkastedes uden afstemning.

§ 6 med de foretagne ændringer vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 33 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 25 og 32.

§§ 7 og 8 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) *Forhandling om redegørelse nr. R 20:*

Miljøministerens redegørelse af 3. marts 1987 om en samlet strategi på marginaljordsområdet.

(Redegørelsen anmeldt 3/3 87. Redegørelsen givet 3/3 87. Beslutning om forhandling 3/3 87).

Forhandling

Dorte Bennedsen (S):

Som udgangspunkt for en debat om marginaljorder er det vigtigt at gøre sig klart, at marginaljordsproblemet ikke er noget, som politikere eller andre nu trækker ned over hovedet på landbruget, men en udvikling, som kommer uafvendeligt til os, ikke mindst på grund af den udefra kommende prispolitik.

En generations intensive landbrugsdrift og en årrække med økonomisk gunstige vilkår for landbruget førte til, at arealer, der før lå hen i ekstensiv drift eller var ude af drift, blev opdyrket. Men nu er billedet vendt. En stigende landbrugsproduktion og en stagnerende efterspørgsel efter landbrugsprodukter har skabt så store budgetmæssige problemer for EF, at man har været nødt til at lave en række foranstaltninger i form af produktionsnedsættelser, restriktiv prispolitik, medansvarsafgifter osv.

Det er hele denne udvikling, som bevirker, at vi i de kommende år vil opleve, at arealer, som i dag dyrkes, vil udgå af den intensive produktion. Hvor hurtigt udviklingen vil foregå, er afhængig af mange faktorer, men det er nok et rimeligt skøn, at omkring år 2000 vil 400.000-500.000 ha være udgået, heri medregnet de arealer, som allerede i dag ikke dyrkes.